

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

ODLUKA KOMISIJE

od 12. ožujka 2009.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice za televizore

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2009) 1830)

(Tekst značajan za EGP)

(2009/300/EZ)

(SL L 82, 28.3.2009., str. 3.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Odluka 2013/295/EU Komisije od 17. lipnja 2013.	L 167	57	19.6.2013.
► <u>M2</u>	Odluka 2014/336/EU Komisije od 5. lipnja 2014.	L 168	112	7.6.2014.
► <u>M3</u>	Odluka Komisije (EU) 2015/2056 od 13. studenoga 2015.	L 300	41	17.11.2015.
► <u>M4</u>	Odluka Komisije (EU) 2016/2003 od 14. studenoga 2016.	L 308	59	16.11.2016.
► <u>M5</u>	Odluka Komisije (EU) 2018/59 od 11. siječnja 2018.	L 10	17	13.1.2018.

▼B

ODLUKA KOMISIJE

od 12. ožujka 2009.

**o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša
Zajednice za televizore**

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2009) 1830)

(Tekst značajan za EGP)

(2009/300/EZ)

Članak 1.

Skupina proizvoda „televizori” obuhvaća:

„elektroničku opremu koja se napaja preko glavnog voda, čija je primarna svrha i funkcija primanje, dekodiranje i prikazivanje signala televizijskog prijenosa”.

Članak 2.

Za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice prema Uredbi (EZ) br. 1980/2000, televizor mora pripadati skupini proizvoda „televizori” i mora ispunjavati mjerila navedena u Prilogu ovoj Odluci.

▼M5

Članak 3.

Ekološka mjerila za skupinu proizvoda „televizori” i s njima povezani zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju vrijede do 31. prosinca 2019.

▼B

Članak 4.

Za administrativne potrebe, šifra dodijeljena televizorima je „022”.

Članak 5.

Odluka 2002/255/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 6.

Ova se Odluka primjenjuje od 1. studenoga 2009.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

▼ B*PRILOG*

OKVIR

Ciljevi mjerila

Kako bi dobio znak zaštite okoliša, proizvod mora ispunjavati mjerila iz ovog Priloga, čiji je cilj promicanje:

- smanjenja štete u okolišu ili rizika u vezi s uporabom energije (globalno zatopljenje, zakiseljavanje, iscrpljivanje neobnovljivih izvora energije) smanjenjem potrošnje energije,
- smanjenja štete u okolišu u vezi s uporabom prirodnih bogatstava,
- smanjenja štete u okolišu u vezi s uporabom opasnih tvari smanjivanjem uporabe takvih tvari,

Nadalje, mjerila potiču primjenu najboljih praksi (optimalna uporaba za okoliš) i razvijaju ekološku svijest potrošača.

Nadležnim se tijelima preporučuje da prilikom ocjene zahtjeva i praćenja usklađenosti s mjerilima iz ovog Priloga uzmu u obzir primjenu priznatih programa ekološkog upravljanja, kao što je EMAS ili EN ISO 14001. (Napomena: Takve sustave upravljanja nije potrebno uvoditi.)

Zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju

Za svako mjerilo navode se posebni zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju.

Ako je moguće, ispitivanja izvode propisno akreditirani laboratoriji ili laboratoriji koji zadovoljavaju zahtjeve iz norme EN ISO 17025, te koji su mjerodavni za obavljanje relevantnih testova.

Prema potrebi, nadležna tijela mogu zatražiti prateću dokumentaciju i mogu obavljati nezavisne verifikacije.

Nadležnim se tijelima preporučuje da prilikom ocjene zahtjeva i praćenja usklađenosti s mjerilima uzmu u obzir primjenu priznatih programa ekološkog upravljanja, kao što je EMAS ili EN ISO 14001. (Napomena: Takve sustave upravljanja nije potrebno uvoditi.)

MJERILA

1. Ušteda energije**a) Pasivno stanje mirovanja**

- i. Pasivna potrošnja televizora prilikom stanja mirovanja je $\leq 0,30$ W, osim kada je ispunjen uvjet iz dijela ii.
- ii. Za televizore s lako vidljivim vanjskim prekidačem za isključenje, čija potrošnja energije u slučaju kada je prekidač stavljen u položaj „isključeno” iznosi $< 0,01$ W, pasivna potrošnja televizora u stanju mirovanju je $\leq 0,50$ W.

b) Maksimalna potrošnja energije

Potrošnja energije televizora u stanju uključenosti je ► **M5** ≤ 100 W ◀.

▼ B

c) *Energetska učinkovitost*

▼ M5

Televizori ispunjuju specifikacije indeksa energetske učinkovitosti utvrđenog u Prilogu I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 1062/2010 ⁽¹⁾ za razred energetske učinkovitosti koji se utvrđuje kako slijedi ili za viši razred energetske učinkovitosti:

- i. razred energetske učinkovitosti A za uređaje dijagonale vidljivog zaslona ≤ 90 cm (ili 35,4 inča);
- ii. razred energetske učinkovitosti A+ (A za UHD) za uređaje dijagonale vidljivog zaslona > 90 cm (ili 35,4 inča) i < 120 cm (ili 47,2 inča);
- iii. razred energetske učinkovitosti A++ (A+ za UHD) za uređaje dijagonale vidljivog zaslona ≥ 120 cm (ili 47,2 inča).

UHD u ovoj točki znači *Ultra High Definition*, što je standardizirano ⁽²⁾ kao dvije rezolucije: $3\,840 \times 2\,160$ (UHD-4K) piksela ili $7\,680 \times 4\,320$ (UHD-8K) piksela.

▼ B

Ocjenjivanje i verifikacija (točke (a) do (c)): ► **M5** Podnositelj zahtjeva za model(e) televizora dostavlja izvješće o ispitivanju koje obuhvaća ispitivanja provedena u skladu s normom EN 50564 za ispunjavanje uvjeta utvrđenih u točki (a) i ispitivanja provedena s pomoću mjernih postupaka i metoda iz stavaka 1. i 2. Priloga VII. Delegiranoj uredbi (EU) br. 1062/2010 za ispunjavanje uvjeta utvrđenih u točkama (b) i (c). U izvješću se navode i razred energetske učinkovitosti i dijagonala vidljivog zaslona. ◀

Kako bi ispunio uvjete iz točke (a) ii., podnositelj zahtjeva daje izjavu da njegov televizor ispunjava zahtjeve i dostavlja fotografski dokaz vanjskog prekidača za isključenje.

▼ M5**▼ B****2. Sadržaj žive u fluorescentnim žaruljama**

Ukupna količina žive (Hg) u svim žaruljama, po ekranu, ne smije biti veća od 75 mg za ekrane s vidljivom dijagonalom zaslona do i uključujući 40 inča (101 cm).

Ukupna količina žive (Hg) u svim žaruljama, po ekranu, ne smije biti veća od 99 mg za ekrane s vidljivom dijagonalom zaslona većom od 40 inča (101 cm).

Ocjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva mora dostaviti potpisanu izjavu da njegov televizor ispunjava navedene zahtjeve. Izjava mora sadržavati dobavljачevu dokumentaciju o broju žarulja i ukupnoj količini žive u njima.

3. Produljenje vijeka trajanja

Proizvođač mora ponuditi tržišno jamstvo kojim jamči da će televizor funkcionirati najmanje dvije godine. To jamstvo vrijedi od datuma isporuke kupcu.

Dostupnost kompatibilnih elektroničkih rezervnih dijelova jamči se tijekom razdoblja od sedam godina od vremena prestanka proizvodnje tog proizvoda.

Ocjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva daje izjavu o usklađenosti proizvoda s tim zahtjevima.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1062/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti televizora (SL L 314, 30.11.2010., str. 64.).

⁽²⁾ Preporuka Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU-R) BT.2020.

▼ B**4. Dizajn pogodan za rastavljanje**

Proizvođač je obavezan dokazati da televizor lako mogu rastaviti stručni i osposobljeni djelatnici za reciklažu uz primjenu njima dostupnog alata, u svrhu:

- popravka i zamjene istrošenih dijelova,
- nadogradnje starijih ili zastarjelih dijelova, i
- odvajanja dijelova i materijala koji se u konačnici recikliraju.

Kako bi se olakšalo rastavljanje:

- elementi za učvršćivanje unutar televizora, kao primjerice vijci i škljocni pričvršćivači, moraju omogućiti rastavljanje prijavnika, a posebno dijelova koji sadrže opasne tvari,
- plastični dijelovi moraju biti izrađeni od jednog polimera ili od kompatibilnih polimera za recikliranje te imati odgovarajuću oznaku ISO11469, ako imaju težinu veću od 25 g,
- metalni umetci, koje nije moguće odvojiti, ne smiju se upotrebljavati,
- podaci o prirodi i količini opasnih tvari u televizoru prikupljeni su u skladu s Direktivom Vijeća 2006/121/EZ ⁽¹⁾ i Globalnim harmoniziranim sustavom za razvrstavanje i označivanje kemikalija (GHS).

Ocjenjivanje i verifikacija. Uz zahtjev se dostavlja izvješće o ispitivanju u kojem je opisan postupak rastavljanja televizora. Izvješće uključuje shematski prikaz televizora na kojem su označene glavne komponente i sve opasne tvari u njima. Može biti u pisanom obliku ili audiovizualnom formatu. Informacije o opasnim tvarima dostavljaju se nadležnom tijelu koje dodjeljuje etiketu u obliku popisa materijala, u kojima se navodi vrsta materijala, korištena količina i položaj.

5. Teške kovine i retardanti

(a) Retardanti izrađeni od kadmija, olova, žive, kroma 6 + ili polibromiranog bifenila (PBB) ili polibromiranog difenil-etera (PBDE), koji su navedeni u članku 4. stavku 1. Direktive 2002/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ne smiju se upotrebljavati u televizorima osim ako primjena tih tvari nije navedena u Prilogu toj Direktivi, tako da se izuzimaju od uvjeta iz članka 4. stavka 1. te Direktive ili ako je njihova maksimalna vrijednost koncentracije jednaka ili manja od praga navedenog u istom Prilogu. S obzirom na Prilog, maksimalna vrijednost koncentracije za PBB-ove i PBDE-ove iznosi < 0,1 %.

(b) Plastični dijelovi ne smiju sadržavati retardante ili njihove pripravke, koji sadrže tvari kojima je dodijeljena ili može biti dodijeljena, u vrijeme podnošenja zahtjeva, bilo koja od sljedećih oznaka upozorenja ili njihova kombinacija:

- R40 (ograničena saznanja o kancerogenim učincima),
- R45 (može izazvati rak),
- R46 (može izazvati nasljedna genetska oštećenja),
- R50 (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi),
- R51 (otrovno za organizme koji žive u vodi),
- R52 (štetno za organizme koji žive u vodi),

⁽¹⁾ SL L 396, 30.12.2006., str. 850. Ispravljena u SL L 136, 29.5.2007., str. 281.

⁽²⁾ SL L 37, 13.2.2003., str. 19.

▼B

- R53 (može dugotrajno štetno djelovati u vodi),
- R60 (može smanjiti plodnost),
- R61 (može štetno djelovati na plod),
- R62 (moguća opasnost smanjenja plodnosti),
- R63 (moguća opasnost štetnog djelovanja na plod),

kako su definirane u Direktivi 2006/121/EZ. Ovaj uvjet se ne primjenjuje na reaktivne retardante, tj. one koji mijenjaju svojstva nakon primjene (tj. zapravo nisu sadržani u konačnom proizvodu u koncentraciji > 0,1 %), tako da se gore navedene R-oznake više ne primjenjuju.

Ocjenjivanje i verifikacija: potvrda koju je potpisao proizvođač televizora i u kojoj se navodi usklađenost s tim zahtjevima podnosi se nadležnom tijelu. Izjava o usklađenosti koju su potpisali dobavljači plastike i retardanta te preslike relevantnih sigurnosno-tehničkih listova o materijalima i tvarima također se dostavljaju nadležnom tijelu. Svi retardanti namijenjeni za uporabu moraju biti jasno označeni.

6. Upute za korisnike

Televizor se prodaje skupa s pripadajućim uputama za korisnike koje daju savjete za prikladnu uporabu radi zaštite okoliša. Te se informacije nalaze na jednom, lako dostupnom mjestu u sklopu uputa za korisnike kao i na mrežnoj stranici proizvođača. Te informacije posebno obuhvaćaju:

- (a) potrošnju energije televizora tijekom raznih načina rada: u stanju uključenosti, isključenosti, mirovanja, uključujući informacije o mogućoj uštedi energije tijekom različitih načina rada;
- (b) prosječnu godišnju energetska potrošnju energije televizora izraženu u kWh, izračunanu na temelju potrošnje televizora uključenog 4 sata dnevno, 365 dana u godini;
- (c) informacije da energetska učinkovitost smanjuje potrošnju energije i time štedi novac smanjenjem računa za električnu energiju;
- (d) sljedeće upute kako smanjiti potrošnju energije kada nitko ne prati program na televizijskom prijamniku:
 - isključivanje televizora na njegovom glavnom vodu ili isključivanje iz utičnice smanjuje potrošnju energije na nulu za sve televizore i preporučuje se kada se televizor ne upotrebljava dulje vrijeme, npr. tijekom dulje odsutnosti,
 - uporaba vanjskog prekidača smanjuje potrošnju energije gotovo na nulu (ako je tako postavljen),
 - stavljanje televizora u stanje mirovanja smanjuje potrošnju energije, ali ipak crpi malo energije,
 - smanjivanje osvjetljenja ekrana smanjuje potrošnju energije;

▼B

- (e) položaj vanjskog prekidača (ako postoji);
- (f) informacije o popravku koje je odnose na osobe osposobljene za popravak televizora, uključujući, prema potrebi, kontaktne podatke;
- (g) upute za pravilno zbrinjavanje televizora po isteku vijeka trajanja u reciklažnim dvorištima ili kroz sustav prikupljanja proizvoda putem prodavača, u skladu s Direktivom 2002/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾;
- (h) podatak da je proizvod dobio cvijet (znak zaštite okoliša EU-a) s kratkim objašnjenjem i uputom da se više informacija o znaku zaštite okoliša može pronaći na mrežnoj stranici: <http://www.ecolabel.eu>

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva daje izjavu o usklađenosti proizvoda s ovim zahtjevima i dostavlja presliku priručnika s uputama nadležnom tijelu koje ocjenjuje zahtjev.

7. Informacije navedene na znaku zaštite okoliša

Polje 2 na znaku zaštite okoliša sadrži sljedeći tekst:

- visoka energetska učinkovitost,
- smanjene emisije CO₂,
- dizajniran tako da omogućava popravak i recikliranje.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva daje izjavu o usklađenosti proizvoda s ovim zahtjevom i dostavlja nadležnom tijelu presliku znaka zaštite okoliša kako će biti prikazan na ambalaži i/ili proizvodu i/ili unutar prateće dokumentacije.

⁽¹⁾ SL L 37, 13.2.2003., str. 24.